

Observació i Innovació sobre la Pràctica a l'Aula d'Ensenyament
Infantil

Curs 2011/ 2012

Professora: María José Climent Vilaplana

FACULTAT DE MAGISTERI

PROFESSORA MARIA JOSE CLIMENT VILAPLANA

MODUL Observació i Innovació sobre la Pràctica a l'Aula
d'Ensenyament Infantil

CODI/GRUP 33611 - W

CURS 2011/2012

Observació i Innovació sobre la Pràctica a l'Aula d'Ensenyament Infantil

Curs 2011/ 2012

Professora: María José Climent Vilaplana

Introducció a l' assignatura

Amb el títol d'*Observació i innovació sobre la pràctica en l'aula d'Educació Infantil* es proposa una matèria pròpia del títol de Mestre d'Educació Infantil que té un caràcter quadrimestral (6 crèdits) i que s'impartix al llarg del segon curs. Es tracta d'una de les matèries inclosa en el mòdul de formació bàsica del títol.

Objectius Generals

L'objectiu bàsic de la matèria pretén introduir als i les estudiants del títol de Grau de Mestre en Educació Infantil en els processos d'observació, avaluació i investigació en l'àmbit de l'Escola Infantil i els processos d'ensenyança i aprenentatge en el període d'escolarització de zero a sis anys. Així mateix, es pretén que eixa introducció en els processos d'observació, avaluació i investigació tinga un caràcter tant individual com col·lectiu, ja siga a l'aula, en hora de classe, o fora d'ella.

Els objectius generals poden concretar-se:

- Generar, al llarg del curs de l'assignatura i cada vegada amb un major rigor i fonamentació, un coneixement actualitzat i crític sobre el corpus d'investigació relatiu a l'Escola Infantil.
- Conèixer experiències innovadores en Educació Infantil.
- Capacitat d'analitzar, des de paràmetres coherents amb el discurs teòric, diferents experiències i propostes d'innovació en Educació infantil.
- Capacitat de dissenyar projectes d'investigació en l'àmbit de la E.I.
- Domini en la utilització de tècniques d'observació i recollida de dades.
- Capacitat d'interpretar dades i derivar en conclusions significatives.
- Reflexionar i valorar, de forma crítica i des d'un raonament explícit, diferents formes i models de teoritzar i investigar en l'àmbit de l'Educació Infantil.
- Adquisició i ús apropiat del vocabulari i terminologia propis de la disciplina i de les ciències socials en general.
- Capacitat de recerca, selecció i utilització de fonts documentals i material bibliogràfic propi de la disciplina.
- Hàbit de lectura de suplementos, revistes i literatura especialitzada en Educació Infantil.
- Competències pròpies del treball de caràcter col·laboratiu.

Observació i Innovació sobre la Pràctica a l'Aula d'Ensenyament Infantil

Curs 2011/ 2012

Professora: María José Climent Vilaplana

Competències Generals de la Matèria

- Comprendre que la dinàmica diària en educació infantil és canviant en funció de cada estudiant, grup i situació i tindre capacitat per a ser flexible en l'exercici de la funció docent.
- Conèixer els factors que afecten la dimensió pedagògica i organitzativa des de la interacció amb els professionals d'un centre i saber promoure la participació en activitats col·lectives i el treball cooperatiu amb vista a la millora i innovació del centre.
- Conèixer i valorar experiències innovadores a l'àmbit de l'Educació infantil.
- Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenrotllament legislatiu i la seua incidència en les reformes i innovacions educatives.
- Tindre la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per a emetre judicis pedagògics que incloguen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica i ètica.
- Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per a fonamentar les accions educatives.
- Dominar les tècniques d'observació i registre.
- Abordar anàlisi de camp per mitjà de metodologia observacional utilitzant tecnologies de la informació, documentació i audiovisuals.

Temari

Els continguts s'estructuren en quatre mòduls. Els mòduls responen a títols de temes i a problemàtiques que es treballaran al llarg del quadrimestre i que, per tant, es troben interrelacionades.

INNOVACIÓ, REFORMA I CANVI EN ENSENYANÇA.

- Canviar... per a què?... En quin sentit?
- Què significa innovar en ensenyança?
- L'Educació Infantil com a avantguarda de la innovació.

Observació i Innovació sobre la Pràctica a l'Aula d'Ensenyament Infantil

Curs 2011/ 2012

Professora: María José Climent Vilaplana

ÉS EL MESTRE UN INVESTIGADOR?

- Què ha de veure l'ensenyança amb la investigació?
- El mestre com a investigador i la investigació-acció
- Generar coneixement sobre el nostre treball: el desenvolupament professional.

OBSERVAR LES SITUACIONS D'ENSENYANÇA.

- Identificant situacions i problemes d'investigació.
- Disseny i aplicació d'instruments d'observació i recollida de dades.
- Comunicant coneixement a altres.

L'ESCOLA INFANTIL COM A ORGANITZACIÓ QUE APRÈN.

- Què podem aprendre els mestres observant com aprenen els xiquets?
- El treball col·laboratiu com a necessitat professional.
- El creixement de l'escola.

Coneixements previs

Partim de la base que els estudiants teniu cursat primer curs i disposeu de les competències i coneixements bàsics implícits en la superació d'eixe primer curs, però, en el cas que ens ocupa, molt especialment les assignatures següents:

Observació i Innovació sobre la Pràctica a l'Aula d'Ensenyament Infantil

Curs 2011/ 2012

Professora: María José Climent Vilaplana

- Infància, salut i alimentació.
- Psicologia del desenvolupament.
- Didàctica General.
- Organització i Direcció de Centres.

Metodologia

La metodologia es centrarà en el desenvolupament temàtic, per part de la professora, dels esquemes que donen cobertura a cada un dels mòduls, així com la resolució i debat entorn de qüestions, pràctiques i problemes que siguin plantejats al llarg de les classes, tant de forma individual com a col·lectiva. Per tant, L'ASSISTÈNCIA ÉS OBLIGATÒRIA, d'una altra forma, difícilment podran desenvolupar-se determinades competències relacionades amb el treball amb altres.

Les classes presencials seran complementades per les tutories obligatòries que siguin convocades, les tutories voluntàries en horari d'atenció a l'estudiant, així com el temps que l'estudiant dedique al disseny i realització d'activitats i projectes de treball.

En tot cas, cada estudiant portarà al dia un "quadern de treball", amb les pràctiques i aportacions personals en el desenvolupament de la matèria.

Horari

L'horari de classes presencials és el següent:

DILLUNS de 19.30 a 21.30 h i DIMECRES de 15.00 a 17.00 h
Aula P2-11

L'horari d'atenció alumnes és el següent:

DILLUNS de 17.30 a 19.30 h i DIMECRES de 17.00 a 18.00h

Observació i Innovació sobre la Pràctica a l'Aula d'Ensenyament Infantil

Curs 2011/ 2012

Professora: María José Climent Vilaplana

Despatx D16- Dpt. DIDÁCTICA I ORGANITZACIÓ ESCOLAR

Avaluació

Criteris:

- Coneixement i comprensió dels conceptes propis de l'assignatura, la capacitat d'utilitzar-los de manera precisa tant oral com per escrit.
- Assistència a classe i realització de pràctiques.
- Capacitat d'argumentar de forma raonada entorn de posicionaments professionals, ètics i epistemològics davant de situacions educatives i escolars.
- Capacitat d'expressar-se de forma correcta oralment i sense faltes d'ortografia per escrit.
- Participació en activitats complementàries generals del centre i en les particulars de l'assignatura.

Instruments i procediments d'avaluació:

- Entrega puntual de pràctiques individuals i de grup.
- Entrevista amb el grup.
- Participació activa en classe.
- Qualitat de les pràctiques obligatòries.
- Exercicis escrits.

Observació i Innovació sobre la Pràctica a l'Aula d'Ensenyament Infantil

Curs 2011/ 2012

Professora: María José Climent Vilaplana

Bibliografia

BARBERA, E (2000): El constructivismo en la práctica.Madrid: Laboratorio educativo

BASSEDAS, E. (1996): Aprender i ensenyar a l'educació infantil.Barcelona:Graó

CARBONELL ,J. (2001): La aventura de innovar.Madrid.Morata

DAHLBERG, G., MOSS, P. y PENCE, A. (2005): Más allá de la calidad en educación infantil. Barcelona. Graó.

ELLIOT, J. (1996) El cambio educativo desde la investigación-acción. Madrid: Morata.

ELLIOT, J. (1997). La investigación acción en educación. Madrid: Morata.

EQUIP CUIDEM-NOS (2011). El Benestar del docent : viure bé educant : estratègies per aconseguir satisfacció professional i personal. Barcelona: Graó

FLICK, U (2004) : Introducción a la investigación cualitativa. Ediciones Morata y Fundación Paideia Galiza.

GAIRIN, J.: Cambio de cultura y organizaciones que aprenden.
(<http://ddd.uab.cat/pub/educar/0211819Xn27p31.pdf>)

IMBERNON, F. (Coord.) (2002): La investigación educativa como herramienta de formación de profesorado. Barcelona. Graó.

LAGUÍA,M (1987) : Racons d'activitat a l'escola bressol i parvulari.Barcelona.Graó

LATORRE, A. (2003): Investigación-acción : conocer y cambiar la práctica educativa Barcelona : Graó.

LOPEZ SANCHEZ,F. (2007): La escuela infantil: observatorio privilegiado de las desigualdades.Barcelona.Graó

MALAGUZZI,L. (2001): La educación infantil en Reggio Emilia.BARCELONA Octaedro

MCKERNAN, J. (2001). Investigación-acción y curriculum, Madrid: Morata.

Observació i Innovació sobre la Pràctica a l'Aula d'Ensenyament Infantil

Curs 2011/ 2012

Professora: María José Climent Vilaplana

- PÉREZ Ferra, M. La escuela como organización que aprende: una tensión entre cultura escolar y las creencias profesionales de los profesores. Enseñanza, 17-18, 1999-2000, 201-216.
- PIQUÉ, B (2010) : Estratègies de pràctica reflexiva en la formació inicial de mestres d'educació infantil. Barcelona:Graó.
- POSTIC, M. y DE KETELE, J, M:.. (1992): Observar las situaciones educativas. Madrid: Narcea.
- QUINTO BORGUI, B. (2005): Los talleres en educación infantil : espacios de crecimiento. Barcelona:Graó
- SANCHEZ Blanco,C. (2005): La cooperación en educación infantil, dilemas de una investigación-acción. A Coruña : Universidade da Coruña, Servicio de Publicacións,
- SANTOS Guerra, M.A. : La escuela que aprende: Perspectiva de género en la organización escolar.
(<http://www.educacionenvalores.org/IMG/pdf/santosguerra.pdf>)
- SHORES, E./GRACE,C (2004): El portafolio paso a paso: infantil y primaria
Barcelona: Graó
- STENHOUSE, L. (1987a). La investigación como base de la enseñanza. Madrid: Morata.
- STENHOUSE, L. (1991). El profesor como investigador. En Investigación y desarrollo del currículum (194- 221). Madrid: Morata.
- ZABALZA, M.A. (2004): Diarios de clase. Narcea SA de Ediciones, Madrid.
- LIEBERMAN, Ann y MILLER, Lynne (2003): La indagación como base de la formación del profesorado y la mejora de la educación. Ed. Octaedro.